

Monumentnummer*: 486867

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 13 april 1995
Kadaster deel/nr 82913/166

Woonplaats* Groningen
Gemeente* Groningen
Provincie* Groningen

Locatiennaam Groningen
Locatieomschrijving Binnenstad

Kadastrale gemeente* Groningen
Sectie* I
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 3146

*Omschrijving***

Inleiding HERENHUIS, gesitueerd aan het westelijke uiteinde van de nagenoeg gesloten, noordelijke gevelwand van de Ubbo Emmiussingel op de hoek van het Emmaplein, gebouwd in 1901-1902 in opdracht van Jhr. Mr. D.R. de Marees van Swinderen naar ontwerp van de Groninger architecten K. & G. Hoekzema in een late, eclectische bouwstijl met elementen van de vernieuwingsarchitectuur van rond de eeuwwisseling. Het gebouw is in 1921 verbouwd tot kantoor van W.A. Scholten Aardappelmeelfabrieken en daartoe en ook later inwendig aangepast. Het gebouw is thans nog steeds in gebruik als kantoor. Omschrijving Het monumentale gebouw is opgetrokken op een in hoofdvorm rechthoekige plattegrond en bestaat uit een hoog, gepleisterd basement met kelders en twee bouwlagen onder een samengesteld dak (afgeknot schilddak en topgevels met zadeldaken), belegd met rode Tuiles du Nord. De gevels zijn opgetrokken uit rode baksteen en op tal van plaatsen verlevendigd met elementen in natuursteen, zoals onder andere lateien, sluitstenen, afdekplaten en cordonlijsten. De gevel toont een geleding in drie traveeën. De oostelijke travee van twee raamtraveeën breed is opgemaakt tot een topgevel. Op de begane grond bevindt zich een gekoppelde reeks van drie smalle, rechtgesloten vensters met bewerkte natuurstenen lateien en ontlastingsbogen. Op de verdieping zijn twee vensters aangebracht met fraai gedetailleerde segmentbogen en in de geveltop een rechtgesloten venster met grote rondboog. De geveltop wordt afgedekt door natuurstenen lijsten en bekroond door een fleuron van eveneens natuursteen. Een klimmende rondboog en schouderblokken met gotiserende zuiltjes verhogen de decoratieve kwaliteit van de geveltop. In het midden bevindt zich de toegangstravee, die iets is teruggeplaatst. Een hardstenen trap van zeven treden leidt naar de door een brede rondboog gesloten portiek, rustend op twee Minoïsche zuilen. De dubbele, gebeeldhouwde deur bezit een rondboogvormig, vierdelig bovenlicht. Naast de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ingang bevinden zich smalle vensters met hanekammen van natuursteen. Boven de portiek is een hardstenen balkonbak aangebracht met een sierlijk bewerkt smeedijzeren hekwerk met Art Nouveau-motieven. Hierachter bevinden zich openslaande deuren, geflankeerd door smalle vensters met hanekammen van natuursteen. Dit geveldeel wordt beëindigd door een decoratieve kantelenreeks op reliëfmetselwerk, waarachter later een brede dakkapel is aangebracht. Op de westelijke hoek is een torenvormig gedeelte van vier bouwlagen opgetrokken dat aan de singelzijde een brede, rechthoekige erker over de eerste twee bouwlagen bezit. Beneden is deze geopend met een drietal smalle vensters met zijlichten, op de verdieping met drie rondboogvensters met ronde bovenlichten en zijlichten. De ronde bovenlichten bevatten gekleurd glas-in-lood. Op de derde bouwlaag is een balkon met bakstenen balustrade aangebracht. Achter dit balkon bevinden zich onder een grote rondboog openslaande balkondeuren met zij- en bovenlichten. De vierde bouwlaag kreeg drie kleine, rechtgesloten vensters. Het torengedeelte wordt beëindigd door uitkragend lijstwerk en kantelen. De westelijke gevel van het torengedeelte aan de pleinzijde kreeg op de eerste twee bouwlagen enkele vensters en op de andere twee bouwlagen dezelfde venstersvormen als in de voorgevel. De westelijke zijgevel bevat een drietal vensters over drie bouwlagen. De gevel wordt afgesloten door reliëfmetselwerk. De oostelijke zijgevel kreeg enkele vensterregisters en is gesloten. De achtergevel bevat brede vensterpartijen over twee bouwlagen en later aangebrachte dakkapellen. Waardering HERENHUIS, opmerkelijk vormgegeven in een rijk versierde, eclectische bouwstijl waarin een plastisch gebruik van baksteen is gecombineerd met een rijke toepassing van natuursteen, naar ontwerp van de Groninger architecten K. & G. Hoekzema, van algemeen belang vanwege zijn cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde vanwege de esthetische en architectonische kwaliteiten van het ontwerp en vanwege zijn betekenis in het oeuvre van de architecten. Bovendien vormt het gebouw, dat met zijn karakteristieke architectuur en hoektoren een aaneengesloten wand van waardevolle bebouwing afsluit een belangrijk architectonisch element in de hoogwaardige stedenbouwkundige structuur van de singelreeks aan de zuidkant van de binnenstad van Groningen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis